

A császári lobogó használatát megengedték Poroszországban

Feltűnést keltő zászlórendeletet adott ki a porosz birodalmi biztos — Hollandiába és Dániába menekültek a megszökött német kommunista vezeték — Jutalom a leleplezőknek. Horogkeresztes rendőrök Berlinben „Olaszországnak és Németországnak együtt kell küzdeni“

A világesemények középpontjában már napok óta a németországi helyzet kialakulása áll. Ma már nem kétséges, hogy Hitler Adolf, a „vaskancellár“ diktatórikus törekvéseit érvényesíteni tudja és egész Németország e pillanatban a hitleri diktatura alatt áll. Az új szükségrendelet értelmében a kormány kivételes hatáskörrel rendelkezik, hogy tüzzel-vassal fojthasson el minden kommunista megmozdulást.

Breslaui jelentés szerint Hitler kancellár nagy beszédet mondott Breslauban. Hitler válaszolt ellenfeleinek ama követeléseire, amelyekben munkatervének ismertetését követelték tőle. Kijelentette, hogy ezt a követelést visszautasítja, miután jogtalannak tartja. Hallgatóit azzal nyugtatta meg, hogy a nemzeti-szociálista kormány minden erejével arra törekszik, hogy letörje a baloldali terrort. Ugyancsak hatásos beszédet mondott Göring miniszter is, aki ismertette a szükségrendelet intézkedéseit. Kifejtette, hogy a kommunisták a választások napján, azaz március 6-ra virradó éjszaka nagyszabású puccsot akarnak előkészíteni. Terveik közül kiemelkedik a birodalmi főváros megszállása.

Hitler kancellár ma az újságíróknak a németországi eseményekről a következőket mondotta:

— *Eltapostuk a csóvát és a kezét is, amely azt röpiteni akarta!*

Hitler Adolf ugyanis teljesen tisztában van azzal, hogy abban az esetben, ha a jelenlegi kormány bármilyen okból kénytelen volna lemondani, akkor menthetetlenül kommunista uralom következik. Éppen ezért Hitler bármilyen uton-módon ragaszkodik a hatalomhoz és irtó hadjáratot hirdet a kommunisták ellen.

Olasz-német szövetség készül

Az Aradi Közlöny beszámolt arról a közledekről, amely Hitler és Mussolini között jött létre. A Petit Parisien most azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy Hitler kancellár legközelebb Rómába utazik Mussolini meglátogatására. Erről az érdekesnek ígérkező találkozásra Edwin L. James a kiváló amerikai publicista a New-York Timesben feltűnést keltő cikket közöl. Hitler látogatásának főcélját abban látja, hogy az olasz külpolitikának Franciaországgal szemben megnyilvánuló ellenszenvét kihasználja a maga javára.

„Mussolini sohasem vitkolta, hogy Németországgal szövetséget akar kötni“ — írja a New-York Times. — Nem egyszer tett erre nézve ajánlatot, azonban mindig szemben találta magát azzal a váddal, hogy Olaszország nem viselkedett korrektül Németországgal szemben. A másik ellenvetés az volt, hogy a német mérsékelt körök nem rokonszenveznek a fascizmussal. Az olasz álláspontnak az a meggyőződés képezi alapját, hogy a békeszerződés csak sokáig nyújt Franciaországnak.

Róma állandóan azzal vádolta Páriszt, hogy Európában egyeduralomra törekszik. Németországnak több oka van, hogy Franciaország hatalmának megdöntésére törekedjék, mert így megszabadulna a lengyel korridortól és hatalmas hadsereget szervezhetne. Kétségtelen, hogy a nacionalisták uralma alatt álló Németország és a fascista uralom alatt álló Olaszország együttműködése azt eredményezné, hogy Anglia még közelebb lúzódná Franciaországhoz, miután elsősorban az angolok és franciák vannak érdekelve abban, hogy fenntartsák az európai statusquot. Hitler az olasz újságíróknak nyilatkozott Berlinben Olaszországgal kapcsolatos terveiről. Nyilatkozatában baráti jobbot nyújtott Mussolini felé.

— *Olaszországnak és Németországnak együtt kell küzdenie az őket, mint nagyhatalmakat megillető jogok elismeréséért.*

Bűncselekményekre izgatnak röpiratokban a német kommunisták

A szerdáról csütörtökre virradó éjszaka aránylag nyugodtan telt el. A házkutatások és a kommunisták letartóztatása még mindig folyamatban van, de most már csak kisebb mértékben. Különlegesebb rendőri akció az egész ország területén nem történt. A legsúlyosabb incidens egy Werschling nevű munkás meggyilkolása volt akiről azonban eddig nem állapították meg, hogy politikai merénylet áldozata-e vagy sem.

A német főváros utcáinak képe egyébként változatlan, kivéve a parlament környékét, ahol még mindig csoportokba verődött emberek nézik távolról is a gyújtogatás borzalmas pusztításait.

A berlini utcákon megkezdtek működésüket a horogkeresztes rendőrök.

akiknek megjelenése a fővárosban nagy feltűnést keltett. Az egyenruhás, fehér karszalagos és horogkeresztet viselő rendőrök, a csendőrök és a birodalmi rendőrök kíséretében teljesítenek szolgálatot.

A Rajnavidéken egyébként a mai nap folyamán 1200, Westfáliában pedig 850 embert vettek őrizetbe. Siegelandban megállapítást nyert, hogy egyes kommunista agitátorok számos középületet akartak felgyújtani; a ter-

Lehetségesnek tartják, hogy Mussolini bevárja március ötödikét, a német választások napját, mielőtt fogadná Hitlert. A küszöbön álló választás a hatodik egy év leforgása alatt. Kétségtelen, hogy Hindenburg Hitlert fogja pártolni a választásokon. Nagyon lehetséges, hogy ez dönti majd el a szavazatok többségét a Hitler-párt részére. Hitlerék legalább is abban a biztos tudatban élnek, hogy a köztársasági elnök őket támogatja a választásokon. Hindenburg szerepe azonban még nem egészen világos, hiszen sohasem rokonszenvezett feltűnő módon Hitlerrel. Amennyiben Németországot Hitlernek akarta volna kiszolgáltatni, úgy diktátorra nevezte volna ki és nem alkalmányos kancellárrá. Ha Hitler a választásokon többséget tud szerezni, ennek a legelső nemzetközi jelentőségű következménye az lesz, hogy döntenek a nacionalisták rohamcsapatának rendeltetése felett.

A potsdami helyőrségi templomban ül össze az új német országgyűlés

Berlinből jelentik: A Reichstag épületének kitaraktási munkálatai megkezdődtek. A tűz által megrongált kupola üvegezését eltávolítják, mert így könnyebben lehet eltakarítani a romokat. A választás után összeülő új birodalmi gyűlés helyéül a potsdami helyőrségi templomot jelölték ki.

A porosz birodalmi biztos feltűnést keltő zászlórendeletet adott ki, amelyben közli, hogy

Poroszország területén nem kötelező a köztársasági lobogó használata, lehet nyugodtan használni a régi császári vörös-fehér-fekete lobogót is.

A legújabb jelentések szerint a Hamburgba menekült berlini kommunista vezetők a kikötővárosból a rendőrség bizalmas értesülései szerint hajókon Hollandiába és Dániába menekültek. Állítólag többen a menekültek közül Kopenhágába érkeztek.

vek végrehajtását azonban a rendőrség idején történt közelébbé meggátolta. Ma a berlini rendőrség letartóztatta a „Vorwärts“ című szociáldemokrata lap főszerkesztőjét, mert bebizonyítást nyert, hogy a lapvezér egyes külföldi sajtóorganumok irányítóhoz intézett magánleveleiben azt a lehetőséget ajánlotta figyelembe, hogy a Reichstag épületét politikai trükkből nemzeti-szociálista agensek gyújtották fel. A kormány egyébként csütörtökon délelőtt minisztertanácsot tartott, amelyen kimondták, hogy *mindazon külföldi lapok, valamint azok berlini tudósítói ellen, amelyek a legutóbbi napok eseményeiről tendenciózus tudósításokat közöltek, a legszigorubbán fog eljárni.* A minisztertanács továbbá elhatározta, hogy egyes német ipari vidékek számára hivatalos élelmiszer-ellátási akciókat tervez.

A birodalmi rendőronökség ezer márkáig terjedő jutalmat tűzött ki mindazoknak, akik március folyamán kommunista röpiratok előállítását, valamint terjesztését juttatják a rendőrség kezére, olyan bizonyítékokkal, amelyek alapján elítélhetik őket. A jutalomdíjak kitűzésének indoklása az, hogy az utóbbi hetek folyamán valóságos röpiratesővel árasztották el a röpiratokban állandóan bűnös cselekményekre izgatnak.

Ujabb engedményt kapnak a pontos adófizetők

Öt és fél milliárdos csökkenés — Vita a hadügyi költségvetés körül a Kamarában — „A világháború készületlenül találta az országot”

Huszonhárom és fél milliárd lej az idei költségvetés végösszege

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma délutáni ülésén a pénzügyminisztert adóki fogásolási interpellációkkal ostromolták, amelyeknek sorát *Goál* Miklós magyarpárti képviselő nyitotta meg. A tordai és tordamegyei adóki fogást kifogásolta, valóságos adószadizmus az, amint ott a pénzügyi tisztviselők működnek. *Bodeni* lupista képviselő a küküllőmegyei adózást bírálja és enyhítést kér, *Landau* zsidópárti pedig a behajthatatlan soroca- és hotinmegeyi adók eltörlését kéri. Ezután *Moscoteanu* szociálista azt panaszolja el, hogy délbesszarábiában nem respektálják a kisebbségi jogokat. *Dumitriu* liberális a hadsereg felszerelése tárgyában szólalt fel. Azt fejtegette, hogy a hadsereg felszerelése a háború után rendkívül hiányos volt és ennek pótlására az állam kénytelen volt a külföldön rendeléseket eszközölni. Kérdi a kormányt, mi van ezzel a több mint 5 milliárdos rendeléssel. A Iorga-kormány idején a rendelések körül a legnagyobb fejtelenség uralkodott.

Samsonovici hadügyminiszter nyomban reflektált az interpellációra. Utalt arra, hogy az országot a háború rendkívül készületlenül találta, mert a semlegesség két esztendejében mi sem történt a hadsereg készülttségének fokozására. Elmondotta, hogy Romániában a hadügyi költségvetés csak a budget 13.70 százalékát teszi ki, szemben a lengyel költségvetéssel, ahol a hadügyi költségvetés elérte a 49 percentet. Miután a resical, kiskapusi, kudzsiri fegyvergyárak képtelenek voltak a hadsereg hadi készülttségének fokozását kielégíteni, az állam a külföldi gyárakhoz fordult, innen származik az ötmilliárdos rendelés. *Duca* volt miniszter visszautasítja azt a vádat, mintha a semlegesség idején nem emelték volna a hadsereg készülttségét. *Vaida* miniszterelnök beszélt ezután. Sajnálkozásának ad kifejezést, hogy az elhangzott vita egyáltalában megörtenhetett. Más parlamentben az ilyen vita a bizottságok előtt zajlik le, megállapította, hogy a hadügyminiszter nem akarta megbántani a liberálisokat, viszont kérdi, mit cselekedtek a hadügyi terén a liberálisok 1920-tól 1928-ig? A hadügyi tárca költségvetése terén meg kell szünni minden ellentétnek, a nemzeti-parasztpárt, mikor ellenzéken volt, minden további nélkül megszavazta a hadügyi költségvetést. Ma is így kellene az ellenzék-

Vörös napot terveztek Csehszlovákiában a kommunisták

Prágából jelentik: A kommunisták március másodikára vörös napot terveztek. Elsősorban hatalmas tüntetések tervét dolgozták ki: a fontosabb városokban a kisebb helységekből felvonult kommunisták éhség-marsot akartak rendezni, azonban a tüntetéseket mindenütt sikerrel megakadályozták. Egyedül Wolocban volt komolyabb tüntetés. Itt 200 kommunista nem engedélyezett gyűlést tartott. A rendőrség kivonult a gyűlés színhelyére és a kommunista csapat hat vezetőjüket lefegyvertették. Amidőn a kommunista vezéreket el akarták szállítani, a tömeg kövekkel és vasdarabokkal támadta meg a rendőrséget és a karhatalom emiatt kénytelen volt fegyverét használni. Egy tüntető meghalt, míg három rendőr megsebesült.

Reichenbergben tervezték a legnagyobb tüntetést, azonban itt alig ezer ember gyűlt össze, akiket a kivezényelt rendőrség szétosztott.

nek cselekednie. *Vaida* beszédét lelkes taps követte.

A kormány ma délelőtt fél tizenegy órakor minisztertanácsot tartott, amelyen *Madgearu* pénzügyminiszter részletesen beszámolt az új költségvetésről. Köszönetet mondott miniszter-társainak, amiért módot nyújtottak neki arra, hogy reális tervezetet készíthetett el. *Vaida* és *Mirto* viszont *Madgearu*-nak köszönték meg lelkiismeretes munkáját. A minisztertanács ezután felhatalmazta *Madgearu*-t a következő törvényjavaslatok benyújtására: 1. állandó országos gazdasági bizottság megszervezése, 2. a kommercializálási törvény módosítása, 3. a pénzügyminiszterium átszervezése, 4. cukoradó, 5. a községi pénzügyi adminisztráció átszervezése, *Madgearu* költségvetési tervezete szombaton kerül a kamarai pénzügyi bizottság elé. Az *Adeverul* szerint az új költségvetés végösszege 23 milliárd 400 millió lej, ami a tavalyival szemben 5 milliárd 600 millió lejes csökkenést mutat. *Madgearu* dolgozik egy újabb adóbehajtási tervezeten is. Eszerint:

a pontos fizetők 5 százalékos engedményt kapnak, a késedelmesek viszont könnyedén megfizetik a 10 százalékos késedelmi kamatot.

A ismét munkabálepített griviái vasúti munkásoknak ma írást kellett aláírniok az irodákban, amelynek értelmében kötelezik magukat arra, hogy távol tartják magukat minden olyan mozgalomtól, ami az államra nézve káros.

Lemondott a jugoszláv pénzügyminiszter

mert elutasították a földadó felemeléséről szóló javaslatát

Belgrádból jelentik: A jugoszláv pénzügyminiszter - ma benyújtotta lemondását. A lemondás oka, hogy a képviselőház pénzügyi bizottsága elutasította a pénzügyminiszternek a földadó 20 százalékos emelésére vonatkozó javaslatát. A kormány részéről megindultak ma a tárgyalások az irányban, hogy a pénzügyi-

miniszter lemondásának visszavonására bírják.

A mai napon egyébként a földművelésügyi miniszter és a pénzügyi bizottság között szintén nézeteltérések támadtak, amelyek következtében a földművelésügyi miniszter szintén benyújtotta lemondását. Ezt a kérdést azonban sikerült békés uton elintézni.

A román-magyar kapcsolatok kimélyülését jelenti az új kereskedelmi szerződés

Kánya magyar külügyminiszter érdekes expozéja — Lekerült a napirendről a hirtenbergi fegyvercsempészes ügye

Budapestről jelentik: Az új magyar külügyminiszter, *Kánya* Kálmán sajtófogadáson mutatkozott be a sajtó képviselőinek és érdekes expozéjában mondott Magyarország külpolitikai törekvéseiről:

— Az ország legfontosabb külpolitikai törekvése — mondotta az új magyar külügyminiszter — új piacok keresése áruinak elhelyezése céljából. Magyarország a békeszerződéseket békés evolúció folytán akarja megváltoztatni, mert az országnak meg kell kapnia azt a helyet a nemzetek között, amely joggal megilleti.

A kisantant-államszövetség új paktuma nem nagyon látszik alkalmasnak arra, hogy Magyarország békés szándékait alátámassza. *Megnyugtatónak látszik Benes csehszlovák külügyminiszternek legutóbb elhangzott beszéde, de a megnyugtató szavak után megnyugtató tetteket is akarunk látni. Szükséges — mondotta az új magyar külügyminiszter — hogy a kisantant-államszövetség köztegye*

katonai konvenciójának szövegét is.

Egyébként a budapesti román követ csüörtökön tisztelgő látogatást tett *Gömbös* Gyula miniszterelnöknel és *Kánya* külügyminiszternél. A román követ látogatásai során kormánya nevében megnyugtató kijelentéseket tett. *A magyar külügyminiszter rámutatott arra, hogy Magyarország és Románia békés kapcsolatainak újabb kimélyülését jelenti a most létrejött román-magyar kereskedelmi megállapodás is. A clearing-egyezményt kölcsönösen megszüntették, mert a gyakorlatban nem vált be. A magyar-cseh kereskedelmi tárgyalások átmenetileg szünetelnek.*

Párisból jelentik: A kisantant-államszövetség Genfben székelő főtitkársága levelet intézett *Paul Boncour*-hoz, amelyben közli vele, hogy a hirtenbergi konfliktus ügyében a kisantant azt a megoldást teszi magáévá, amelyet Páris és London javasolt. Ez a közlés azt jelenti, hogy a hirtenbergi ügy végleg lekerül a napirendről.

A CFR vezérigazgatósága elfogadta az aradi viadukt építésének tervét

Az *Aradi Közlöny* legutóbbi számában adtunk hírt róla, hogy *Botioc* Elek dr. polgármester és *Pop C. István* kamarai elnök együttesen személyesen interpelláltak a napokban *uy Mirto* közlekedésügyi miniszternél, mint *Meruta* CFR. vezérigazgatót a *Mosóczy*-telepi vasuti viadukt ujjáépítése ügyében, mert hiszen mindenki előtt kétségtelen, hogy az ideiglenes vasuti faútjártót sokáig úgy sem lehet használni. Ugy a közlekedésügyi miniszter-tumban, mint a CFR. vezérigazgatóságon határozott ígéretet tettek Aradváros vezetőjének, hogy a vasuti *Viaduktot* még ez év tavaszán ujjáépítik, hogy végre megszűnjék a *Mosóczy*-telep jelenlegi elszigeteltsége.

Az ügyben a csüörtökön nap folyamán szerencsés fordulat állott be. A délelőtti folyamán ugyanis megérkezett a város polgármestere hivatalába *Ispravnic* György vasutigazgató, aki közölte Aradváros polgármesterével, hogy csüörtök-reggeli postájával vette kézhez a CFR. vezérigazgatóságnak, valamint az állami építkezési vezérfelügyelőségnek a hivatalos értesítéseit, amelyekben az illető intézmények hivatalosan közlik vele, hogy közös tanácskozásukon egyhangulag elfogadták az *Ispravnic*-féle tervet a *Viadukt* ujjáépítése érdekében, amely mindössze hárommillió lejes költséggel helyreállítja a régi forgalmat *Arad-Belváros* és a *Mosóczy*-telep között. *Ispravnic* vasutigazgató ugyanis Temesvárról kíván áthozatni egy vasuti vashidat, amelyet kellő átépítéssel oly módon lehet beilleszteni a *Viadukt* jelenlegi helyére, hogy teljes biztonságot nyújtva helyreállítsa a közlekedést.

Botioc Elek dr. és *Ispravnic* György megbeszéléseinek során tehát kölcsönösen elhatározták, hogy a *Viadukt* ujjáépítési munkájához még ez év tavaszán hozzálátnak. Az erre vonatkozó okiratokat *Botioc* dr. polgármester csüörtökön délben már alá is írta s így semmi akadály sincsen annak, hogy a vasutigazgatóság megkezdhesse a cca két hónapot igénylő építkezéseket.

Leleplezték az európai ópiumközpontot

Az előkelő marseillei villa titka — Kínai volt az ópium-diktátor
— Kábító mérge a játékbaba gyomrában —

Letartóztatták a tröszt vezéreit

Párisból jelentik: Az európai metropolisok rendőrségeinek ujabban megint sok munkát adnak az ópiumszívó lakólok. Az utóbbi hónapokban főleg London és Berlin rendőrsége panaszkodott sokat. E rendőrségi jelentések elmondották, hogy hol itt, hol ott letartóztattak olyan gyanús egyéneket, akiknél — ópium volt, azonban ezek az ópiummennyiségek csak kis tételek, magát a csempészbándát sohasem lehetett elfogni s ha a rendőrség meglepetésszerűen betört egyik-másik sűrűn elfüggönyözött lakálba, másnap már az uccatulsó oldalán, új függönyök mögött, új lakásban dözsöltek tovább az ópium áldozatai. Mégis a berlini rendőrségnek sikerült megállapítania, hogy a legtöbb ópium-csempész a Rivieráról indul utnak Európa belseje felé. A németek közölték adataikat Marseille rendőrségével is s most már a Rivierán, főleg pedig a marseillei kikötőben folyt tovább a nyomozás.

A nyomozásnak már az első periódusa is szenzációs eredményekkel járt. A rendőrhatalmak emberei megállapították, hogy a Földközi-tenger tele van apró, elegáns vitorlásokkal, mindegyik egy-egy romantikus lakásnak felel meg, a vitorlás tetején este gramofonzenére táncolnak, ha azonban véglegesen sötétedik, a gazda vendégeivel levonul a szalonokba és megindul az ópium-élvezet.

Ha egyik-másik vendéggel baj van, egyszerre bedobják a tengerbe.

a kis vitorlások azonban a Riviera partjain sűrűn ki is kötnek, hogy új áldozatokat vehessenek fedélzetükre. A vitorlásokat a tengeri szabályok védik, ezekkel az uszó ópiumbarlangokkal szemben tehát a rendőrség tehetetlen.

Mégis az egyik vitorlás emberei érdekes vallomást tettek. Elmondták, hogy egy nagy kínai-tröszt látja el ópiummal Európát. A tröszt élén egy agyafurk kínai dinasztia áll, a vezérség fiuról-fiura száll s a jelenlegi ópiumdiktátor Marseille villanegyedében lakik.

„Le grand Pére” ugyan csak pár hónapi tölt Európában, de neki ez is elég ahhoz, hogy tüzelmét mindnagyobb arányúvá kifejlessze. Megtudta a rendőrség azt is, hogy ez a kínai szervezet az európai hajóstársaságok személyzetei között már

sok matrózt megvesztegetett. Fantasztikus csomagolásban, kenyérbélben, vagy cipőben közé préselve

kápiák meg a matrózok a kínaiak csempész-ópiumát s könnyű szerrel juttatják a küldeményt Marseillebe.

„Le grand Pére” marseillei villájába rajtaíttá szerűen hatolt be a rendőrség. Rendkívül sok fontos adatot találtak az ópiumcsempészre vonatkozólag. Az egyik register például felsorolta

azokat az európai helyeket, ahol rendszeresen ópiummal élnek.

Ebben a furcsa regiszterben jóformán minden nagyobb európai város szerepelt. A „Le grand Pére” vasráccsal körülvett marseillei villájában találtak például postai feladásra kész, becsomagolt tábori élelmet, melynek

kifurt fakeretében nagymennyiségű ópium volt. Kenyeret, szappant, hegedűt, hártát, harmonikát, a belsejében mindnek ópium volt.

Duplatapu cipőket, papucsokat, táskákat — tele ópiummal, női puderes dobozokat, zsebórákat és még husz-harminc másféle tárgyat, mely mind titkos módon ópiumot rejtgetett magában. Ezek

a ravasz kinalak még a gyermekjátékokat is felhasználják.

Például egyik baba gyomrából nem tűrészpor, hanem — ópium kerül elő. Az ólomkatona gyomrára is ki volt már furva és a felhúzó mozdony kéménye alatt is — ópium pihent.

A marseillei rendőrség „Le grand Pére”-t és vezérkarának egy részét letartóztatta. Ez az ópium csempész-szervezet azonban olyan nagy és annyira meg van már szervezve, hogy azt teljesen kiirtani nagyon nehéz lesz.

„Románia megvédi a kapitalista rendet”

mondotta Lugojeanu kereskedelemügyi miniszter. — Érdekes nyilatkozat a párisi pénzügyi tárgyalásokról

LUGOSRÓL jelentik: Ünneppélyes keretek között folyt le Lugoson az ottani Kereskedelmi és Iparkamara palotájának felavatása. Az ünnepségekre Lugosra érkezett Lugojeanu kereskedelemügyi miniszter Haisescu, Dumitrescu és Moldoveanu minisztériumi igazgatók kíséretében. A minisztert a hatóságok, valamint az ipari és kereskedelmi kamara részéről méltó üdvözlötték az állomáson, majd a vármegyei prefektúra-épületében villásreggeli rendezték tiszteletére. A kereskedelemügyi miniszter a villásreggeli előtt az alábbiakban nyilatkozott a genfi, valamint párisi pénzügyi tárgyalásokról:

— A genfi egyezmény Románia számára a pénzügyi és gazdasági élet folytonosságát és stabilizálását biztosította. Ma, amikor — ugy látszik — erős és késhegyre menő harc indult meg egyrészt a kapitalista berendezkedési érdekkörök, másrészt a baloldali áramlat képviselői között, a genfi egyezményen keresztül Romániának sikerült bebizonyítania, hogy a magánjog tiszteletmélto elvei alapján marad és megvédi a kapitalista rendet.

— A párisi egyezmény ugyanabban a szellemben készült el, mint a genfi, és végül is kétoldali megállapodást eredményez. Románia a párisi egyezmény megkötésével tanubizonyosságot tett arról, hogy a költségvetés keretein belül ragaszkodik a vállalt kötelezettségek teljesítéséhez. A

Áraim 20% kal olcsóbbak mint bárhol

Győződjön meg!

I. SCHUTZ Posztóáruház,

Arad, a városi kávéházzal szemben. 585

Merényletet követtek el egy személyvonat ellen Angliában

Felszedték a sínket és a vonat lezuhant a töltésről

Belfastból jelentik: Belfast és Londonderri között szerencsétlenség ért egy személyvonatot. A súlyos vasuti katasztrófát bűnös kezek idézték elő. Ismeretlen tettesek az éjszaka folyamán felszedték a sínket, valamint elvágták a jelzőkészülékek és telefonhuzalok hálózatát is. A személyvonat 50 kilométeres sebességgel közeledett a merénylet színhelyéhez. A mozdonyvezető észrevette ugyan, hogy a sínket felszedték, de akkorra már késő volt, miután a személyvonatot nem tudta lefékezni. A szerelvény borzalmas robajjal lezuhant a vasuti töltésről, valamennyi kocsiával együtt. Csodálatos szerencsének nevezhető, hogy a vasuti katasztrófa mindeddig egyetlen halálos áldozatot sem követelt, csupán 30 utas sebesült meg a kisiklásnál.

Visszautasították az amerikai bankok Ford diktatorikus követeléseit

Ujabb bankzárlatok Amerikában — Rendkívüli felhatalmazást kapott Rooseveltnél elnök

New-Yorkból jelentik: A First National Bank igazgatótanácsa csütörtökön délnél általános meglepetést keltő határozatával

visszautasította Henrik Ford diktatorikus ajánlatát a pénzügyi intézet szanálására vonatkozólag.

A bank igazgatósága ugyanis bizik abban, hogy a kormányzó hivatalos intézkedései is megteremtik számára a kivezető uthoz szükséges feltételeket. Minnesota és Idaho államokban a bankzárlat a mai napon ugyancsak életbe lépett, Louisiana, Missour, Oklahoma és Alabama államok ugyancsak a mai napon

a moratóriumot léptették életbe.

Legújabb hírek szerint, az új kongresszust Washingtonba még a március hó folyamán összehívják, hogy a felmerült nagyjelentőségű kérdések felett sürgős törvényekkel határozzanak. A Federation Reserve bank arany tartalék-alapjai egyébként aggasztó módon fogytak, a mai nap folyamán a bank aranykészletéből 39 millió dollárnyi értékű aranyrudat szállítottak ki Európába. A legutolsó washingtoni jelentések egyébként arról adnak hírt, hogy a kongresszus Rooseveltnél elnököt két évi időtartamra rendkívüli felhatalmazással látta el egyes közigazgatási kérdések megoldására.

román kormány ilyen természetű szándékát és lojalitását a külföldi hitelezők is elismeréssel nyugtázzák. Amikor mások egyszerűen arra az álláspontra helyezkednek, hogy nem fizetnek, akkor a román kormány a becsületesség legvégső határáig elmenve, elvette magától az egyoldalú megállapodás lehetőségét és kétoldali megállapodást kötött.

— Végeredményben azt hiszem, hogy a párisi és genfi egyezmények sokkal nagyobb és jótékonyabb hatást gyakorolnak majd gazdasági életünkre, mint azt gondolni lehetne és kiűnően hozzájárultak, hogy Romániával szemben a külföldön a bizalom mindig csak erősebb legyen.

Lángban áll egy ókirályságbeli olajfinomító telep

Bucurestiből jelentik: Nagy tüzvész pusztít a Baicoi város határában lévő „Texas” olajfinomító telepen. A tűz déli 1 órakor, rövidzárlatból kifolyólag keletkezett az egyik gépteremben. A telefonon értesített városi tűzoltóság, valamint a szomszédos olajfinomító telepek tűzoltókészültségei percek alatt a helyszínen voltak és nagy apparátussal fogták hozzá a veszedelem elfojtásához. Kísérletük azonban eredménytelen maradt, úgy, hogy a hatalmas lángnyelvek egyre jobban hatalmukba kerítették a telep épületeit. A tűzoltóság munkáját nagy mértékben hátráltatta a szélvihar, amely egész napon keresztül a város felett tombolt. A délutáni órákban a telep négy legnagyobb tartálya szintén lángba borult és az olaj kilométerekre látszó tűzoszloppal ég.

CORSOMOZGO!

Ma a nagyjójt ^{kez} _{dete} miatt az előadás szünetel!

Szombat — Vasárnap!

QUO VADIS ?

Minden idők leghatalmasabb hangosfilmje

100.000 szereplővel!

Jegyelővétel d. e. 11 órától!

Jön:

AZ ÉRZÉKISZAJ!

Elsabeth Bergner és Rudolf Forsterrel

HOLGYEK FIGYELMÉBE!

Felter Terézia, mint eddig, tovább vezeti kozmetikai szalonját, a modern kor minden vívmányával ujonnan felszerelve, v. Szabadság-tér 16. alatt

POLITIKUS HARCA A POLITIZÁLÁS ELLEN

Beszélgésem Kollman József osztrák miniszterrel, akinek javaslatára az osztrák tartományi kormányok rendeletben tiltják el a fürdőhelyeken a politikai felvonulásokat, gyűléseket és a különböző politikai alakulatok tagjainak egyenruhaviselését.

Baden, Bécs mellett, 1933. március
(COPYRIGHT.)

A bécsi újságok hasábos tudósításokban számolnak be arról a tanácskozásról, amelynek a Bécs melletti Baden volt a színhelye. Hírül adják, hogy ezen a gyűlésen Kollmann József, Ausztria volt pénzügyminisztere, az osztrák keresztényszocialista párt egyik számottevő vezetője, aki a parlamentben előadójá a költségvetési bizottságnak, nagyszabású beszédet mondott és felszólalásában javasolta: az osztrák fürdőhelyek keressék meg a tartományok kormányait abban az értelemben, hogy kibocsájtandó rendeletekben tiltsanak el a fürdőhelyeken mindenféle politikai mozgalmat. A javaslatot információim szerint magáévá tette már Alsóausztria kormánya és a vonatkozó rendelet néhány napon belül meg is jelenik.

Kollmann József miniszter elgondolása: egészséges és szerencsés, érdekesnek tartottam tehát őt magát felkeresni és beszélgetésünk során

megkérdeztem az aktív politikustól, miért lett ellensége a politizálásnak.

A világhírű osztrák fürdőváros ősi bárókk városháza polgármesteri szobájában fogadott Kollmann József, aki évtizedek óta polgármestere Badennek és akinek nevéhez fűződik Baden hatalmas előretörése. Mosolyogva hallgatja kérdésemet és barátságosan feleli:

— A politizálásnak, mint minden dolognak a világon, meg van a maga helye és ideje. Egy fürdőhely, ahova különböző nemzetiségű, különböző vallású és különböző világfelfogású emberek jönnek a világ minden részéből, semmi esetre sem lehet helye politikai nézetek összecsapásának. A fürdőhelyen az emberek békét és pihenést keresnek és mivel pénzt visznek oda, a hatóságoknak biztosítani kell számukra a zavartalan nyugalmat. A fürdőhelyek drága pénzen, a fürdővendégek kényelmére fenntartott parkjai nem lehetnek színhelyei po-

Színház — Irodalom — Művészet

Liszt Román Rapszódiaja Aradon

Berlini, bucaresti-i és bécsi lapok, de egész Erdély magyar és román sajtója, egyformán ünnepelték Aurelia Cionca zongoraművésznő talentumát, aki szombaton, március 4-én a Gloria sportegylet meghívására jótékony célra koncertezik az aradi Kulturpalotában. Műsorán Bach, Chopin, Brahms és Beethoven szerepelnek, de az est legfőbb zenei szenzációja Liszt Román Rapszódiaja lesz, amit nemrég fedezett fel, kéziratban, a weimari hercegségi könyvtárban, dr. Beu Octavian külügyminiszteri titkár és kiváló zeneíró. Ez a rapszódia a bucaresti-i Atheneul koncerttermében került bemutatásra most egy éve, a királyi család jelenlétében és Cionca Aurelia tehetséges interpretálása messzi visszhangot keltett Búcaresti határain jóval túl is. A szenzációs és ünnepi jelentőségű koncert iránt Arad egész intellektuális közönsége nagyon melegen érdeklődik. Jegyek Oláh Sándornál.

litikai felvonulásoknak és a fürdőhelyek házáinak falain nem tarkálhatnak politikai plakátok.

A fürdőhelyek vezetőségének — tartozék az bármilyen politikai párthoz is — csak egy kötelessége lehet: gondoskodni arról, hogy talai között az idegen mentül jobban érezze magát és semmi bántó momentum ne zavarja meg az idegen taji, nemzetiségi, vallási, vagy politikai érzékenységét.

— Ez az én elgondolásom és ennek az éle nem irányul egyetlen politikai párt ellen sem. Én csak azt akarom: a politikai pártok hagyjanak békét a fürdőhelyeknek és fejtessen ki működést ott, ahol nem pihenni és gyógyulni járnak idegen emberek.

— Akciónak pozitív eredménye van anynyiban, hogy Alsóausztria tartományi kormánya rövidesen elgondolásom szerint rendeletet bocsát ki és ebben a rendeletében

megtiltja, hogy fürdőhelyeken szabad ég alatt politikai gyűléseket tartsanak, politikai pártok felvonulásokat rendezzenek és politikai alakulatok tagjai egyenruhában jelenjenek meg azokon a helyeken, amelyeket a fürdőközönség szokott felkeresni.

— Remélem, hogy Ausztria többi tartománya — Felsőausztria, Stájerország, Salzburg, Karinthia, Tirol és Voralberg — rövidesen követni fogják az alsóausztriai példát és ezzel előmozdítják a maguk fürdőhelyei közönségének a nyugalmat. Az én felfogásom az,

ahol idegentorgalmi érdekek azt megkövetelik, ott a politika hallgasson el...

Sajnos ugyis elég idejük és helyük van az embereknek a politizálásra. Egy fürdőhely nyugalma nem tűrhet meg politikai kilengéseket és az idegen megkövetelheti azt, hogy a pénzéért ne bántásák meg az érzékenységét.

Május elsején már nem lesznek szocialista felvonulások Badenben, de ugyanígy nem kap engedélyt majd a Hitler-párt sem arra, hogy bántó felirású tábláival felvonuljon a badeni utcákon. És eltűnnek a falakról azok a plakátok, amelyeken a publikum legnagyobb része mosolygott, de akadt olyan ember is, aki felháborodott rajtuk. Ha ezentúl a badeni fürdővendég kíváncsi lesz a Nacik barna, a Heimwehrek zöld, vagy a szocialisták piros szegfűs uniformisára, annak bizony be kell mennie Bécsbe. Igaz, hogy Bécs nagyon közel van ide... Husz perc alatt benn van az ember, ott aztán megbámulhatja a politikai khaosznak azt a bábeli zürzavarát, amelyet egyedül ez a császárnélküli „császárváros” tudott megteremtteni...

PAÁL JÓB.

Dr. Pacha Ágoston püspök nagybőjti pásztorlevele megérkezett az aradi plébániára

Dr. Pacha Ágoston, az arad- és temesme gyei katolikusság főpapja, most adta ki nagybőjti pásztorlevelét, amelyet az aradi plébániára is elküldött. A püspöki pásztorlevél — tekintettel az 1933-as Szentévre — talán még a nagyműveltségű főpásztor eddigi körlevelénél is magasztosabb, emelkedett szellemben és értékesebb gondolatokkal beszél híveikhez. A püspöki pásztorlevél tartalmát egyébként az alábbiakban közöljük:

Édes jó Fiam!

Soha nem kívánkozom annyira hozzátok, veletek és köztetek lenni, mint a bőjti szent időben. Micsoda lelki gyönyörűség az nekem, amikor odahaza nálatok, a ti kedves templomokban, vagy Radnán vagy Csiklován veletek járom a szent keresztutat, amikor ti veletek együtt énekelhettek Krisztus Jézus kinszenvedéséről és haláláról. Annál inkább tartozó kötelességem, most a nagybőjti időben a mi Urunk Jézus Krisztus keserves szenvedése és halála felett veletek elmélkedni és siránkozni, hogy jómagam előkészüljek és titeket is előkészítsek a szent Husvét méltó megünneplésére.

Krisztus Jézus 33 évig élt e földön. Az idén tehát éppen 1900 esztendeje, hogy a mi édes Údvözítőnk a keresztutat végigjárta és keserves keresztalált halt érettünk. 1900 éve, hogy téged, engem, édes mindnyájunkat megváltott a büntől.

Csak kevesen tartottak Jézussal a keresztuton és még kevesebben állottak a kereszt alatt. Valaki azonban bizonyosan ott volt! Ő nem hiányozhatott. Neki követnie kellett Gyermekeit, Neki ott kellett állnia Fia halálos ágya mellett: Mária, Jézus anyja, a fájdalmas Szűz ott állt Krisztus keresztje alatt.

Válasszuk ebben a jubiláris esztendőben az Ur Jézus anyját, a hétfájdalmu szép Szűz Máriát nagybőjti elmélkedésünk tárgyául. Szánakozzunk Rajta fiui szeretettel, kérjük segítségét minden testi és lelki szükségünkben és iparkodjunk szép erényeit követni.

A továbbiakban Mária, az Istenanya szenvedéseit és az anyai szív mártíromságát ecseteli és eközben mondja:

„Az én jó édesanyam 13 gyermeket szült a világra s ezekből tizenegyet eltemetett. 93 esztendő volt már, mikor tizenegyedik gyermekét elvesztette. Én, amennyire tölem telt, iparkodtam vigasztalni. Egy darabig hallgattam, aztán így szólt: „Ne beszélj, fiam! Neked nem voltak gyermekeid. Te nem tudod, hogy hogyan fáj az anyai szív”.

Végül pedig a következő lendületes szavak fejezik be a pásztorlevelet:

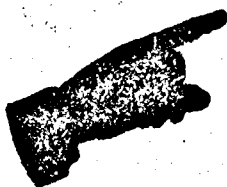
Kánaánban lakodalom volt. Jézus a tanítványaiival és édesanyja is hivatalosak voltak. Tudjátok, milyen zavarba kerültek a vendéglátók, mikor kifogyott a boruk. Krisztus anyja ki akarta segíteni a menyegzősöket a bajból. Azt mondta a szolgálknak: „Amit nektek mond fiam, cselekedjétek”. (Ján. 2. 5.)

Nekem úgy tetszik, mintha most is hallanám az Istenanya szavát, mintha most, a nagybőjt kezdetén hallanám anyai intelmét, melyet hozzánk, gyermekeihez intéz: tegyék meg, amire a Fiam figyelmeztet, Szent Fia pedig az Anyaszentegyház által arra int:

„Bűneidet minden esztendőben legalább egyszer meggyónjad és Husvét táján az Oltáriszentséget magadhoz vedyed”. Amen.

Temesvár, az Ur 1933. évében. Hamvazó Szerdán, március 1-én.

† Ágoston püspök.

Özv. Káli Ferencné
italnélküli étterme és kávézója
átköltözött Piata Avram Iancu 11.
v. Szabadság-tér és Rákóczy-ucca sarok.

Meghalt Heller István, a világháború újabb aradi áldozata

A szerencsétlen városi tisztviselő tragédiája

Egy heti kínos szenvedés után ma reggel meghalt az aradi kórházban Heller István városi tisztviselő. Heller egyik ismert alakja volt a városnak, nagyon sokan ismerték és sajnálták. Ok is volt a sajnálatra, mert ez a szerény, szorgalmas hivatalnok a nagy világháborús áldozata, aki csak most, a béke tizenötödik esztendejében halt hősi halált. Heller István a háborúban fejlődést kapott, a puszkagolyó jobbszemén hatolt be és koponyáján ment ki. Megsérült a koponyacsontja és egy szilánk egész életére beteggé tette. Amikor hosszú szenvedés után Heller végre felgyógyult, időnként epilepsziás rohamokat kapott az agyban maradt szilánk következtében.

A háború végeztével a városnál dolgozott, ahol egyike volt a legszorgalmasabb hivatalnokoknak. Mindenki szerette és mindenki becsülte munkásságát. Időnként rohamokat kapott, de ezek nem voltak olyan gyakoriak, hogy munkájában megakadályozták volna. Mindegy reménykedett abban, hogy az orvostudomány fejlődése megszabadítja kinzó bajától és szorgalmasan kutató a tudományos szaklapokban. Egyszer-egyszer sugárzó arccal mesélte ismerőseinek:

— Azt hiszem, most már rendbe jövök. Feltaláltam egy új operatív eljárást, amellyel eltávolíthatják a szilánkot az agyból.

A remény azonban nem vált be. Heller István állapota az évek során egyre rosszabbodott, a rohamok mindgyakrabban meglepték. S miután számos esetben a hivatalban kapott rohamot, a város vezetősége szabadságolta mindaddig, amíg felgyógyulhat. Heller szorgalmas látogatója volt a sportpályáknak, rajongott a sportért és sokszor, a futballmérkőzéseken annyira felizgatta magát, hogy a pályán kapott rohamokat. Ez a szenvedélye is sokban hozzájárult egészségi állapota rosszabbodásához.

Néhány hónappal ezelőtt Heller István bajbakeveredett. Amikor a kommunisták megzavartak egy előadást a Minorita-Kulturházban, úgy, hogy rendőrségi segédletet kellett igénybevenni, ő is azok között volt, akiket letartóztattak. Az ügyészség azután elrendelte elméleti állapotának megvizsgálását és a szakértő orvosok megállapították, hogy nem felelős tetteiért, mert rohamai beszámíthatatlanná teszik. Szabadlábrahelyezték. Azóta Heller István állapota mind súlyosabbá vált. Körülbelül egy héttel ezelőtt olyan súlyos rohamot kapott, hogy szükségesnek találták a kórházba való szállítását. Egy héten át szakadatlanul szenvedett Heller István, míg ma reggel megváltotta a halál a háború utolsó aradi áldozatát szenvedéseitől. A halálhír a városi tisztviselők és Heller ismerősei körében mély részvétet váltott ki.

Világvárosi strand-teleppé építik ki a Neptun-strandot

Kétszáz ezer lejes investációval új kabinokat, parkirozásokat létesít a város — A polgármester nyilatkozata

Aradváros vezetését nagyszabású átépítési tervek foglalkoztatják a városi Neptun-stranddal kapcsolatban. Ezek a tervek a megvalósulás komoly stádiumába a közelmúlt napokban kerültek, amidőn a tervekhez vonatkozólag Botioc Elek dr. polgármester Bucuresztiben konkrét beszélgetéseket folytatott illetékes körökkel, akiknek hozzájárulását sikerült megnyernie az eredeti koncepcióhoz.

A Neptun-strand átépítési tervei nagy körvonalakban azt az elképzelést kívánják megvalósítani, hogy

a Neptun homokos plaját meghosszabbítsák az egykori marosparti nyári mozi területén át a Maros-evezősegylet házáig. Az eredeti tervekben grandiózus parkirozások, faültetések is szerepelnek. A virággruppok között az eredeti tervek egyéni stílusban épült kis kabin-házakat vettek tervbe, amelyek-

Felmentettek egy hitelezési csalással vádolt volt aradi nagykereskedőt

A vádlott érdekes vallomása — Elzálogosítási szerződés, amelynek nem ismeri tartalmát az aláíró

Ma állott a bíróság elé Márkus István volt aradi óranagykereskedő, aki még évekkor ezelőtt, a rossz gazdasági viszonyok következtében megbukott vállalkozásával. A milliós üzletből bízüny lett, Márkus egyik hitelezője, a svájci Teodor Kissling cég jelentette fel hitelezési csalásért. A Chaux de Fondsban levő vállalat megbízásából dr. Örfi Gyula adta be a bírvádi feljelentést Márkus ellen, akat azzal vádolt, hogy árukat vásárolt hitelbe már akkor, amikor tudta, hogy bukás előtt áll és ilyen módon szándékosan károsította meg hitelezőit. A svájci cég 16.900 svájci frank, tehát körülbelül félmillió lejes kárt jelentett be és feljelentésében arra hivatkozott, hogy Márkus a hitelben vásárolt órákat zálogba adta a Banca Centralának, amely ennek ellenében folyószámlahitelt nyitott számára.

A mai tárgyaláson a volt nagykereskedő érdekes vallomást tett. Kijelentette, hogy a Banca Centrala tényleg hitelt nyitott számára, azonban nem az áru, amelyet csak beraktározott a bank raktárában. Ezt azzal bizonyíthatja, hogy ellenőrzés nélkül járt állandóan a raktárban, azt vitt el, amit akart. 1926-ban a bank ajánlatára felveit egy könyvelőt, akiről később tudta meg, hogy a bank megbízásából dolgozik nála és ellenőrzi üzletét. Márkus ezután kijelentette, hogy az órák elzálogosításáról szóló szerződést aláírták vele anélkül, hogy tudta volna, mit ír alá.

— Egy ízben egy külföldi cégről kértem információt, amit a bank szerzett be. Amikor közölték velem az információt, aláírtam velem egy román nyelvű ívet. Később tudtam csak meg, hogy ez volt az elzálogosítási szerződés, amelyben a raktárban levő órákat a folyószámlahitel ellenében leköttöm a Banca Centralának. Nem tudtam erről az elzálogosításról és félrevezettek, amikor a szerződést aláírták.

Márkus ezután kijelenti, hogy a rossz viszonyok következtében ment tönkre és utalt arra, hogy havonként öt százalékos kamatot kellett fizetnie a banknak. Kihallgatták ezután Papp Illés volt bankigazgatót, aki kijelentette, hogy a bank milliós folyószámlahitelt nyitott Márkus számára, aki ennek ellenében leköttötte zálogul áruját. Márkus csak a bank beleegyezésével mehetett be a raktárba. Sorban vonult fel a többi tanu: dr. Sugár Jenő, Pacuraru Brutus, Tirity Aurel, Rotár Sándor és még többen, akik megtették vallomásukat. Ezután a perbeszéd hangzott el, Gutuioiu ügyész kérte az elítélést, viszont dr. Ungár Imre védő utalt arra, hogy Márkus egyike volt Erdély legnagyobb órákereskedőinek, aki nyitott hitelt élvezett. Nem állott szándékában megkárosítani hitelezőit, hanem a viszonyok tették tönkre. Havonként öt százalékos kamatot fizetett a Banca Centralának, az ott élvezett kölcsön után. Amikor a legutolsó nagy szállítmány órákat megkapta Svájcban, akkor léptették éppen életbe az új 15 százalékos luxusadó, sőt ugyanakkor esett az órák ára negyven százalékkal. Az órákat el sem tudta adni, mert azokat a hitelezők lefoglaltatták és elárvereztették.

— Márkus István nem bűnös — jelentette ki az ügyvéd — hanem a rossz viszonyok áldozata lett.

A bank képviselőjében Örfi dr. bejelentette, hogy a Kissling-cég a csódtömegeből megfelelő biztosítékot kapott követelésére és így nem emel igényt, majd Covacu József törvényszéki tanácsjegyző felolvasta az aktához mellékelte magyar és német nyelvű leveleket. A bíróság tanácskozássra vonult vissza, majd körülbelül negyedórás megbeszélés után kihirdette ítéletét.

Ebben felmentette Márkus Istvánt azon vád alól, hogy hitelezőit félrevezette és megkárosította.

Az aradvárosi mozik előzetes jelentése.

ELVI HARCOK SZINTERE BÁRÓ HATVANY—WINSLOE CHRISTA FILMJE, A

LÁNYOK AZ INTÉZETBEN

című film, a „Madchen in Uniform” című közismert regény filmváltozata, melyben a pedagógia két ellentétes principiuma küzd egymással. Az egyik a régi idők szigorúsága, kíméletlen fegyelme, a tökéletes merevség. A másik az új, a modern pedagógiának megértő, emberséges, szeretetteljes szelleme. Csodálatraméltó művészi magasságokba emelkedik ez a film, mely a nyugati metropolisok után Aradon keresztül indul romániai hódító körútjára. DOROTHEA WIECK játsza az egyik főszerepet. Tökéletes játékkal bükkörébe von mindenkit és érthetővé teszi a fiatalok rajongását. HERTHA THIELE, akit nemrég fedeztek fel s máris a legelső sztárok sorában emlegetnek, az érzések labirintusában eltévedő gyerek figuráját teszi felejthetetlené.

— Nem lehet egy kereskedőre rásütni, megfelelő bizonyítékok nélkül a csalást — mondotta az ítélet indokolása. — Bebizonyítást nyert, hogy a hitelezők lefoglalták és elárvereztették az érkezett áru, úgy, hogy a vádlott nem adhatta el azokat. A tanu vallomásából bebizonyítást nyert az is, hogy Márkus Istvánnak nagy hitele volt, milliós folyószámlával rendelkezett, semmisen igazolja viszont rosszhiszeműségét.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben és így a felmentés jogerős.

**Motorszolnakok,
Regatták,
Turahajók,
Vitorlások, csónakok,
Sandolinok,
Összezsukható hátizsák csónakok**
elsőrendű kivitelben, olcsó áron a

„NAUTICA”
hajóéplő üzemenél (Reghin) készülnek.
Bővebbet:

ALTSTADTER BÉLA
ARAD, Strada Episcopul Radu 19. v. Magyar-u,
Most adja fel rendelését, hogy csónakját
a szezon kezdetére megkapja.

HIREK

Házkutatás — tréfából

Az aradi bíróság ítélete ötnapi fogháza

Nem mindennapi tréfa szerzője került ma vádlottként az aradi törvényszék második szekciója elé. Az érdekes eset előzményei a múlt év tavaszára nyulnak vissza, amikor Luca Vasil székési gazdálkodó egy fizetési meghagyást kapott a fősztábi bíróságtól. A gazda átvette a lakására kikézbített meghagyást és ezzel az ügy el volt intézve.

Két nap múlva Luca Vasilie megjelent a községi csendőrségen és egy rendeletet mutatott fel, amelyben a halmágyi járásbíró-ság elrendeli, hogy a csendőrség tartson házkutatást Luca szomszédjánál, Halmagean János birtokosnál. A rendelet közölte, hogy Halmageant katonai felszerelés ellopásával gyanúsítják, még abból az időből, amikor a lugosi 13-ik huszárezrednél szolgált. A csendőrség nem sokat gondolkodott a parancson, hanem végrehajtotta azt. A házkutatás negatív eredménnyel végződött, Halmageannál nem találtak semmiféle katonai felszerelést. Felvették az esetről a jegyzőkönyvet és részletes jelentést terjesztettek be a parancsnokságra.

A csendőrpáncsnokságon elolvasták a jelentést és csodálkoztak. Eddig ugyanis még sohasem fordult elő, hogy a járásbíró-ság adott volna ki házkutatási parancsot. Gyanusnak találták az ügyet, amelyet még gyanusabbá tett az a körülmény, hogy Luca Vasilie kézbesítette ki ezt a parancsot. Elrendelték a szigorú vizsgálatot, amely azután meglepő részleteket derített ki. Megállapítást nyert ugyanis, hogy Luca Vasilie, aki régi haragosa Halmageannak, rendezte az egész tréfát, hogy az ellenségét megbosszantsa. Egyszerűen elvágta a fizetési meghagyás alsó részét, amelyen a halmágyi járásbíró-ság pecsétje és a bíró aláírása szerepelt és azt ráragasztotta egy iv papírra. Föléje pedig ráírta a házkutatási parancsot, amelyet azután kikézbített a csendőrségnek. A tréfáért bünyéji eljárás indult meg Luca Vasilie ellen, aki ma került a bíróság elé.

A tárgyaláson a gazda egy percig sem tagadta bűnét.

— **Arnyit bosszantott már a szomszédom, hogy elhatároztam: én is megbosszantom a legelső alkalommal** — mondotta.

A bíróság enyhítő körülménynek vette a vádlott alacsony intelligenciáját és a tréfáért mindössze öt napi elzárásra ítélte. Luca megnyugodott az ítéletben és kijelentette, hogy ennyit megért neki a tréfa.

— **IDÓPROGNÓZIS:** Nyugaton felhősödés, egyébként egyelőre még lényeges változásra nincs kilátás.

Aradvárosi mozik

A nagybójtli zenetiltalomra való tekintettel a CENTRAL- és SELECT-mozgóban nincs előadás. **ELŐKÉSZÜLETBEN:** LÁNYOK AZ INTÉZETBEN. Hatvány—Winsloe Christa nagysikerű regényének filmváltozata.

— **Másfél millió fonttal nőtt az angol hadügyi költségvetés.** Londonból jelentik: Az angol szárazföldi hadsereg számára megállapított költségvetés a jövő esztendőre 37 millió 950 ezer fontot irányoz elő, amely a múlt évi költségvetésnél 1 millió 462 ezer fonttal magasabb összeg.

Idegességét elmulasztja a fürdőjébe tett Velosa pezsgő fenyőtabletta.

— **Gandui kiszabadult.** Bombayból jelentik: Gandhi, tizenhárom havi fogháza után, újra elhagyta börtönét. Az új indiai alkotmányt az angol kormány a közeljövőben adja ki.

— **Ostromállapot Kinában a kommunisták miatt.** Pekingből jelentik: Hankauból érkezett jelentés szerint, a hankai tartományban csüförtökön kihirdették az ostromállapotot. Az ostromállapot bevezetése a kommunisták egyre szaporodó rendbontásai miatt vált szükségessé. A rendelkezés értelmében minden kommunista gyűlés megtartása tilos és 40 kommunista vezetőt tuszként azonnal letartóztattak. A kormány kénytelen a legszigorúbb intézkedéseket bevezetni a kommunistákkal szemben.

— Az államvasuti fürdőjegyek érvényesítése. Mint ismeretes, e hó 1-én lépett életbe a CFR mérsékelt szállított személytarifája, amely alig tartalmaz átlag 25 százalékos redukción. A vasut vezérigazgatósága most arról értesítette az állomásfőnökségeket, hogy a február 28-ikán éjjel 12 óra előtt, a klimatikus gyógyhelyekre váltott vasuti jegyek tulajdonosai március 15-ig külön díj lefizetése nélkül, visszatérhetnek oda, ahonnan elindultak. Március 15-től kezdve, a téli fürdőszézonra nem 50 százalékos, hanem csak 25 százalékos kedvezményt engedélyez a vasut igazgatóság. A nyári fürdőidényre valószínűleg ismét visszaállítják az 50 százalékos kedvezményt.

— „A magyar hírlapirodalom aranykora” cím alatt beszámoltunk Iván Mihály tegnapi érdekes rádióelőadásáról, amelyben méltatta Arad, Szeged és Nagyvárad magas színvonalú sajtóját, rámutatva arra, hogy azokból tömegesen kerültek ki az újságírók kiválóságai. Helyszükre miatt a nev-sorból többek között kimaradt Mériai-Horváth Károly, volt aradi lapszerkesztő, most világhírű regényíró, továbbá Bródy Béla, az Aradi Közlöny volt munkatársa és Paál Jób, aki 26 évvel ezelőtt szintén Aradon bontotta ki szárnyát és most a legkiválóbb európai hírújságírók közé tartozik. A szegedi névsorba tartozik még Móra Ferenc publicista, író, kulturpalotai igazgató, dr. Molnár Jenő író és főszerkesztő, Róna Lajos főszerkesztő és Liptai Imre, a Pesti Napló volt felelős szerkesztője, aki már elhunyt, de színdarabjai még most is műsoron vannak.

Jó üzlet a háború

Az angol Vickers Company Ltd. 1914-től 1918-ig az alábbi hadianyagokat produktálta: 2328 hujóágyú, 100.000 gépfegyver, összesen kétszáz ezer tonnatartalmú különböző hadihajó, többek között 53 tengeraltató, 5500 páncélos repülőgépj. Az egész angol hadiipar egyébként ugyanezen idő alatt összesen 240.000 gépfegyvert, 25.000 ágyút, 4 millió kézifegyvert, 258 millió darab gránátot és srappellét és 10 milliárd kézifegyverpatront állított elő.

— **Apponyi választókerületében Imrédy magyar pénzügyminiszter győzött.** Jászberényből jelentik: Néhaj gróf Apponyi Albert képviselői örökébe, a jászberényi választókerület Imrédy Béla pénzügyminisztert választotta meg. Az új jászberényi képviselő főlényes többséggel győzött.

— **Az osztályosorsjáték mai húzásának főbb eredményei.** Bucurestiből jelentik: Az osztályosorsjáték mai húzásának főbb nyereségei: Három millió lej: 59112; két millió lej: 75936; százhuszezer lej: 66684; ötvenezer lej: 25718; huszezer lej: 51921, 66798, 67427, 74952, 7593. Az eredmények közlése telefonon keresztül történt, azok helyességéért felelősséget nem vállalhatunk.

— **Kezdődő érelmeszesedésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja.** A gyakorlati orvostudomány vezérei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetre annyira fontos nyomor- és bélműködést. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Gyilkosság egy kilakoltatásért.** Budapestről jelentik: Ma délután kihallgatták Harajda Istvánt Klein házimester gyilkosát. Harajda beismerde, hogy a gyilkosságot ő követte el és elmondotta, hogy Klein haragosa volt és őt tartotta élete megrontójának. Klein 1928-ban kilakoltatta Harajdát, mire ő bosszút esküdött. Csak megfelelő alkalomra várt, hogy bosszuját végrehajthassa. Harajda marólgaggal leöntötte haragosát, amiért másfél évi börtönre ítélték. Midőn a börtönből kiszabadult, elhatározta, hogy végez Kleinrel. Az emlékezőesztékán besurrant a házba, ahol Klein ház-mester volt és elrejtőzött. Reggel korán, midőn a ház még aludt, felcsengette Kleint s mikor az kijött, a kapu alatt hátulról leütötte. Az őt különböző menhelyeken, az Új Hadsereg szállásán bujkált, mindaddig, amíg elfogták. Harajda Istvánt kihallgatása után átadták az ügyésznek.

Érdekes bonyodalom egy megvont fegyverviselési engedély körül

Különös figyet tárgyalt ma az aradi törvényszék. Még hónapokkal ezelőtt történt, hogy az aradi megyei prefektúra határozatot hozott, amelyben megvonta Kapi Béla aradi magántisztviselőtől a fegyvertartási engedélyt. A tisztviselő dr. German Dante ügyvéd útján fellebbezést nyújtott be a prefektúra határozata ellen az aradi törvényszékhez. A fellebbezésben Kapi kérte, semmisítse meg a bíróság a prefektúra határozatot, mert nem kiskorú, nem büntetési előéletű és így loqa van, — mint minden román állampolgárnak, — fegyverviselési engedélyhez. Ma tárgyalta a bíróság az ügyet és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a megyei prefektúra határozatát nem a törvényszékre, hanem az illetékes közigazgatási bírósághoz kell megfellebbezni. Ezért elutasították Kapi Béla keresetét. German Dante dr. a magántisztviselő képviselőben fenntartotta eredeti álláspontját és a törvényszéki döntés ellen semmisségi panaszt jelentett be a táblához. Az ügy iratait néhány napon belül átküldik Temesvárra és most már a táblának kell elvi jelentőségű döntést hoznia az elkövetett fegyverviselési engedélykérésében.

INTERNATIONALE WAREN-CLEARING GESELLSCHAFT

(Nemzetközi áruclearing-társaság)
„CAGERO” S. A. R. BUCURESTI

Aradi Iroda:

Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 17. Telefon 615

— **Halálozás.** Heller István városi tisztviselő, hadirokkant, meghalt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a zsidó temető hátsóházából.

— **Súlyosabb természetű vasuti karambol történt ma este a ploesti-i pályaudvar közelében.** A kora esti órákban néhány száz méterre a vasutállomástól két petroleumszerelvény egymásba futott. A heves összeütközés következtében 19 petroleummal telt vagon kisklott és súlyosan megrongálódott. A bevezetett vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenségért Cluorghiu forgalmi tisztviselőt és Tanase Florea váltókezelőt terheli a felelősség, akiket nyomban felfüggesztettek állásuktól. A kár pontos összegét ezideig még nem sikerült megállapítani.

— **Rablógyilkos merénylet Debrecenben.** Debrecenből jelentik: Hegedűs János 56 éves kereskedőt és feleségét ismeretlen tettesek az elmúlt éjszaka lakásán megrohanták. A merénylők az ablakon át hatoltak be. Hegedűst agyonverték, a sikoltozó feleségét guzba kötve, ugyancsak súlyosan ütlegelték. Az asszony reggel magához térve, irtózva állapította meg férje halálát, sikoltozni kezdett, mire a szomszédok rájuk törték az ajtót és megszabadították kötelekétől. Kiderült, hogy a merénylők feltörték a házikasszát, amelyben mindössze csak 35 pengőt találtak. A rablógyilkosság elkövetői után erélyes nyomozás indult.

— **Alaptalanul vádolt aradi kereskedő.** Sikasztás vádjával állott ma az aradi törvényszék előtt Klein Géza élőállat-nagykereskedő. Klein Gézát annakidején Fehér János aradi lakos jelentette fel. A törvényszék rövid tanácskozás után a megvádolt élőállat-nagykereskedőt az ellene emelt vád és annak következményei alól felmentette.

— **Karambol az aradi árviznél.** Radu Péter villamos kocsivezető közvetlenül az árviz után különvillamossal egy mérnök társaságban kiutazott a vonalra. Egész napon át munkásfeladatokat eszközöltek és közel huszonegy óras munka után indultak este vissza. A gölováci sorompónál lassított a kocsivezető, majd amikor látta, hogy a sorompó nyitva áll, tovább hajtott. Nem messzire a sorompótól a villamos összeütközött Oala János gurbai gazda kocsjával, amely összetört, míg a gazda könnyebben megsebesült. A kocsit néhány nap múlva megsínáltatták Oala számára, a baleset miatt a kocsivezető azonban a bíróság elé került. A mai tárgyaláson megállapítást nyert, hogy a sorompó nyitva állott és a bíróság tekintetbe vette Radu kimerültségét és az árviz alatt teljesített farszító szolgálatát s felmentette a vád alól.

Félmilliónál kevesebbe kerül a városnak az aradi egészségügyi intézmények további fenntartása

Általános megnyugvást keltett Aradváros nagyközönségének és orvosi társadalmának körében az az egyezmény, amelyet dr. Lázár Ágoston megyei prefektus és dr. Botioc Elek polgármester létesített egymás között a négy aradi egészségügyi intézménynek további fenntartása érdekében, amelyeknek költségeit a közelmúltban az egészségügyi minisztérium Aradváros költségvetésére kívánta áthárítani. A létrejött egyezmény szerint **Aradmegye vállalja az aradi gyermekmenhely fenntartását és a szükséges évi 600.000 lejt évi költségvetésébe állítja be.** A Fischer Eliz nőgyógyászati és szülészeti kórházat az állam vállalta továbbra is magára és ezzel a város nyakáról 2 millió 676.000 lejes terhet hárit el.

Ilymódon az a 3 millió 800.000 lejes teher-tétel, amelyet a négy egészségügyi intézmény jelentett volna a város számára, mindössze 500.000 lejre zsugorodott össze, mivel ennyibe kerül a vegyvizsgáló laboratórium fenntartásának (380.000 lejt) és a vakok intézetének (154.000 lejt) személyzeti költsége. Valószínű, hogy ebből az összegből is mintegy 100.000 lejt meg lehet takarítani, tehát Aradváros költségvetését mindössze 400.000 lejes többletkiadás fogja terhelni.

Értesüléseink szerint a város állandó választmánya **péntek-délutáni ülésén fogja ledolgozni hivatalosan is Aradmegye és a város hivatalos képviselői között eddig létrejött egyezséget** és természetesen a maga részéről is megadja beleegyezését a nagyjelentőségű kérdés ilymódon előkészített megoldásához.

A nemzetközi repülőjárat utlevélvizsgálata az aradi repülőtéren

Rendelet az aradi rendőrkveszturára
A közlekedésügyi minisztériumnak ma egy távirati rendelkezése érkezett az aradi rendőrkveszturára. A távirati rendelet értelmében az aradi rendőrség illetékes osztálya köteles állandó rendőri őrszolgálatot tartani az aradi repülőtéren, amely egész rövid időn belül bekapcsolódik a nemzetközi repülőforgalomba. Erre a fentemlített rendőri kirendeltségre azért van szükség, mert minden valószínűség szerint, már a közeli napokban idegen repülőgépek mennek keresztül Arad felett, amelyek kötelesek lesznék az aradi repülőtéren leszállni, ahol az utasokat utlevélvizsgálatnak vetik alá. Dr. Moga Romulus rendőrkvesztor, a közlekedésügyi minisztérium rendelete alapján már intézkedett is, hogy a repülőtéren állandóan több rendőr teljesítsen szolgálatot egy rendőrpáncsnok vezetése alatt.

Levetette magát egy váradi bérház emeletéről egy bankigazgató anyósa

Egy idegbajos asszony halálugrása — Borzalmas haláltusa a mentőkocsiban

Nagyváradról jelentik: Megdöbbentő öngyilkosság történt Nagyváradon. Az egyik főuccai bérpalota első emeleti folyosójáról leugrott egy jólöltözött, idős uriaszony, akit halálukkal szállítottak a kórházba. A szerencsétlen urinó utközben iszonyu haláltusát vívott s mire a kórházba érkeztek vele a mentők, kiszervenedett. Az öngyilkosság híre hamar elterjedt a városban, valamint az is, hogy az öngyilkos uriaszony személyazonosságát nem tudták megállapítani. A bérpalota házmestere szerint senki sem látta a halálugrást, csak egy halálos sikolyra lettek figyelmesek a házbeliek és ott találták az öngyilkossá lett urinót összezuzott testtel. A helyszínen nem találtak még ridikült sem.

A szerencsétlen urinó holttestét beszállították a halottasházba, ahol ügyelmesen átkutatták zsebeit, de egy monogram-nélküli zseb-

SPORT KÖZLÖNY

ATE—UNIREA-derbimeccsel indul a kerületi bajnokság tavaszi fordulója

Teljes forduló a kerületi bajnokság első osztályában

Vasárnap teljes gőzzel megindul a kerületi bajnokság és mind a nyolc aradi első osztályú csapat sorompóba áll, hogy a bajnoki pontokért folyó küzdelem ismét kezdetét vegye. Már az első fordulóra érdekes és előre meg nem jósolható eredményü.

derbijellegü mérkőzés kerül lebonyolításra és pedig az ATE és Unirea csapatai között.

Mindkét együttes szorgalmas tréninggel készül erre a mérkőzésre, mert hiszen az ATE pontvesztése esetén a tornászok bajnoki sánszai megcsappannának, az Unirea pedig, ha az AAC ellen megismétli tavalyi bravurját, még bajnok is lehet. Ha az ATE győzni talál, ugy egyik legnehezebb akadályon jutott keresztül. Összszel az ATE győzött nehéz küzdelem, után 2:0

arányban, de az Unireát ezen a meccsen a balszerencse kísérte.

A Soimi—Olimpia találkozás is érdekesnek ígérkezik, itt az Olimpia a favorit, amely az őszi fordulóban simán győzött 4:2-re a gájak felett, de a Soimi, melyet a kiesés réme fenyeget, minden lehető el fog követni, hogy pontot szerezzen. Az AAC—Hakoah meccs öszszel 4:1 arányu atléta-győzelmet hozott, az AAC most is együtt van, győzelme valószínű, ha nem is ilyen nagy arányban. A Tricolor és Transilvania kemény küzdelmet fognak vívni, a favorit az öszszel 3:0 arányban diadalmaskodó Transilvania. A szövetségi díjért csonka fordulót játszanak vasárnap a csapatok, három mérkőzés kerül lebonyolításra és pedig az AMTE—Tricolor, AAC—Unirea és ATE—AVMSE meccsek.

A szezon legnagyobb boxeseménye: a Hakoah klubközi versenye

Vasárnap este kerül lebonyolításra a Hakoah Sportegyesület rendezésében a színházban egy klubközi ökölvívóverseny, amelyre a rendező egyesület a temesvári nagyképességű ILSA csapatát hívta meg, ahol csupa ismert, kitünő box-matadorok sportolnak.

A temesvári együttes kimagaslóan legjobbjá az országos bajnok Petschowsky, akinek küzdelme a Hakoah legjobbjával, Simonnal, pompás sportot fog eredményezni.

A verseny programja egyébként a következő: Riegler (ILSA) — Dascal (Hakoah), Schwarz (ILSA) — Mnerie (Hakoah), Kun (ILSA) — Marittyák (Hakoah), Petschowsky (ILSA) — Siman (Hakoah), Geröfi (ILSA) — Krausz II. (Hakoah). A verseny után Dörfler fog Nánóval, az ILSA országos bajnok versenyzőjével bemutatót boxolni. Sportkörökben élénk érdeklődéssel tekintenek a vasárnapi boxverseny elé.

O Bécsi labdarugó tréner szerződötett az Univeritátea. Az osztrák labdarugó sport vezérétől: Meisl Hugótól, tegnap távirat érkezett az Univeritátea elnökségéhez, melyben közli, hogy az általa ajánlott bécsi futballtréner: Eckhardt, hajlandó Kolozsvárra utazni, illetve leszerződni az egyetemiekhez. Az Univeritátea örömmel fogadta a bejelentést és labdarugó csapata már e hét folyamán megkezdí tréningjeit a neves osztrák edző vezetése mellett.

Teleki boldog, hogy végre válogatott lett...

Hosszu évek óta várt Teleki Pál, a Bocskai kitünő centere, akit Debrecenben tanár urnak becéznek, hogy rákerüljön a sor és a válogatott csapat centere legyen.

— Boldog vagyok — mondotta Teleki munkatársunknak — hogy magamra ölthetem a cimeres trikót. Minden vágyam az volt, hogy bekerüljek a válogatott csapatba és megmutathassam, hogy méltó vagyok a beválogatásra. Ugy éreztem a multban, mintha kissé mellőztek volna, ami nagyon fáj, mert nagyon meg akartam mutatni mindig, hogy mit tudok és nagyon ambicionáltam a válogatottságot. Nagy örömmel tölt el, hogy most mégis válogatott lettem és mindent el fogok követni, hogy méltó legyek a cimeres dresszhez, Pataky Mihály, Orth György példája áll előttem és hozzájuk méltó akarok lenni a válogatott csapatban. Nagyon szeretném, ha győzne a csapat és rajtam nem fog mulni, mert a legjobb tudásommal fogok küzdeni a hollandok ellen.

Teleki sikere örömmel tölt el bennünket, mert hiszen körünköl távozott el a kitünő játékos.

Gyanus haláleset Gájban

Holttest a vasuti állomás közelében — Sérülések nyomai a fején

Ma délelött jelentették a gáji rendőrségnek, hogy az ottani vasutállomás közelében egy 50 év körüli férfi holttestére akadtak. A rendőrség részéről Olanicenso komiszár, a gáji rendőrkerület vezetője szállt ki a helyszínre, aki a közben odasereglett környékbeli lakosok segítségével megállapította, hogy a holttest Lingurar Miklós 46 éves süketnéma koldussal azonos, aki a gáji cigánytelepen a Str. Basarab Voda 45-ik szám alatt lakott családjával. Lingurar Miklósnek felesége és három gyermeke van. Az asszonyt nyomban értesítették férje haláláról, aki a rendőrségi kihallgatás alkalmával azt mondotta, hogy férje még a kora reggeli órákban eltávozott hazjáról. A holttestet a törvényszéki orvos is megvizsgálta, aki megállapította, hogy a fején több sérülés nyomai látszanak. A család erre vonatkozólag kijelentette, hogy Lingurar Miklós néhány nappal ezelött ittas állapotban elvágódott és az asztal sarkába ütötte fejét és ettől származnak a sérülések. Ezt igazolta dr. Pop ségai orvos is, aki annakidején megvizsgálta a beteget. A törvényszéki orvos, arra való hivatkozással, hogy a halál bekövetkezésének pontos okát nem lehetett megállapítani, kérte az ügyészségtől a boncolás elrendelését, ami már meg is történt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az adóbehajtásoknál bevezetik a birói végrehajtást

Tíz százalékos adóelőbbittel sújtják a késedelmes adófizetőket
— Nagyfontosságú új törvény készül —

Bucurestből jelentik, hogy a kormányhoz közelálló helyről szerzett információ szerint nagyon fontos új törvénytervezeten dolgoznak a pénzügy- és igazságügyminiszteriumban. A múlt évben tudvalevően 10 százalékos engedményt kaptak azok az adófizetők, akik negyedévre egyösszegben fizették ki adójukat, a néhány év óta késedelmesen fizető adózók pedig 10—25 százalékos engedményt élveztek. A most készülő új törvény szerint mindazok, akik negyedévi adójukat egy összegben előre kifizetik, 5 százalékos engedményben részesülnek, azok pedig, akik negyedévi adójukat nem egyszerre fizetik ki, az eddigi 10 százalékos késedelmi kamattal helyett 10 százalékkal nagyobb adót fognak fizetni.

A 10 százalékos késedelmi kamattal megszűnik és ehelyett bevezetik az egész évi adó 10 százalékos felemelését a késedelmes fizetőkkel szemben.

A törvénytervezet második része összefüggésben áll a pénzügyigazgatóságok nagy munkájával és részben tehermentesíteni akarja ezeket a hivatalokat. Elrendeli, hogy az adóbe-

hajtás elleni kontestációkat (igénykereseteket) a törvény életbeléptetése után nem a pénzügyigazgatóságokhoz, hanem a törvényszékekhez kell benyújtani, amely első és utolsó fokú határozatot fog hozni, az tehát magasabb fórumhoz nem fellebbezhető meg.

Teljesen illetékes forrás szerint az igénykeresetek legnagyobb része az adófizetéstől való menekülés jellegével bír, mert a házastárs, vagy valamelyik közeli rokon, esetleg a lakásfelszerelés eladója is adhatott olyan nyilatkozatot, amely szerint az adóárverés alá kerülő ingóságok az ő tulajdonukat képezik.

A nagy feltűnést keltő új törvényjavaslat az adóbehajtásoknál bevezeti a bírói végrehajtást

is és még számos olyan intézkedést is tartalmaz, amelyek az állam veszélyeztetett érdekeinek teljes megvédésére irányulnak. Az adózók között megdöbbenést kelt a pénzügyminiszteriumnak a 10 százalékos adóemelésre vonatkozó terve, mert ez ellentétben áll azokkal az ígéretekkel, amelyek az adó leszállításáról szóltak.

Megalakították az aradi házadó-fellebbezési bizottságokat

Két kommisszió intézi el az ügyeket

Jelentettük, hogy tegnapelőtt ment végbe az aradi törvényszéken a sorsolása a házadó-fellebbezési bizottság ama tagjainak, akik a háztulajdonosok érdekeit képviselik. A sorsolás eredményét a törvényszék elnöki osztálya ma átiratilag közölte a pénzügyigazgatósággal és egyben visszaküldte azt a névsort is, a melyet a pénzügyigazgatóság a törvényszék elé terjesztett. Ebből a névjegyzékből sorsolta ki a törvényszék az alábbi tagokat:

Az első számú bizottságba *rendes tagnak* Putici András volt gáji előljárót, későbbi főszolgabíró, póttagnak pedig Cuzman Dimitrie nyugalmazott pénzügyi tanácsost, aki ellenőrként működött a házadókivétel-bizottságoknál

= A kamara felhívása az iparvállalatokhoz és az iparosokhoz. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: A hivatalos lap február 28-iki számában megjelent kereskedelmi miniszteri rendelet szerint, az összes iparvállalatok és iparosok, akik behozatali engedély iránt kérvényt nyújtottak be, tartoznak a pénzügyigazgatóság bizonyítványával igazolni az 1931., valamint az 1932. évben fizetett forgalmiadó összegét. A kamara ezután hívja fel az összes érdekelt iparvállalatokat és iparosokat, hogy amennyiben ezt a bizonyítványt az eredeti bejelentéskor nem adták volna be, vagy olyan bizonyítványt mutattak be, amely nem tünteti fel külön-külön az 1931. és 1932. években fizetett forgalmiadót, legkésőbbben hétfőig, e hó 6-ikáig nyújtsák be a kamarához a pénzügyigazgatóság bizonyítványát, mely az általuk 1931. és 1932. évben fizetett forgalmiadó összegét külön-külön igazolja. A kamara köteles a bizonyítványokat nyomban felterjeszteni a minisztériumhoz és azok az iparvállalatok, melyek e felhívásnak nem tesznek eleget, egyáltalán nem kaphatnak behozatali engedélyt.

= A pénzügyigazgatóság felhívása a buzsáki háztulajdonosokhoz. A ház- és telekadó most véget ért kivételével kapcsolatosan az aradi pénzügyigazgatóság felhívja a buzsákiakat, hogy a bizottság által felvett jegyzőkönyveket sürgősen vegyék át a pénzügyi palota I. emeletén, a 18. sz. szobában Bodeától, aki minden d. e. 8—1 óra között, valamint d. u. 5—6 óra között áll az érdekeltek rendelkezésére.

és akinek nagy szakismeretei ismeretesek. Ez a bizottság e hó 10-én kezdi meg működését a pénzügyi-palota I. emeleti 12. sz. szobában.

A második felebbezési bizottság *rendes tagjává* sorsolták ki Gombos Iliet, póttagnak pedig Macelariu Mihály nyugdíjas aradi pénzügyi főtisztviselőt. Ez a bizottság március hó 20-án a II. emelet 18. sz. szobában kezdi meg működését.

A két bizottság elnökei egy-egy törvényszéki bíró, többi tagjai pedig a pénzügyigazgatóság vezetői. Az összes felebbezők *névre szóló idézést* kapnak a tárgyalásokra, amelyekre vigyék magukkal az összes szükséges okiratokat.

= Meghosszabbították a földjöveldmiadó elleni reklamáció beadásának határidejét. A pénzügyminisztérium ma távirati rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságoknak, amelyeket arról értesített, hogy a földjöveldmiadó ellen beadandó reklamáció benyújtásának határidejét március 10-ig meghosszabbította. Ezek a reklamációk a földadótvörvény 84. szakaszán alapulnak.

= Mezőgazdasági kiállítás Budapesten. Budapestről jelentik: A magyar mezőgazdasági tenyésztő-kiállítás március hó második felében megismétlik Budapesten. Március 17-től 27-ig magyar vizum nélkül tették lehetővé a Budapestre való utazást az utasoknak mindössze a 2 pengő 50 filléres vásár-igazolványt kell megváltani. A román államvasutak a vásár visszautazói számára ötven százalékos kedvezményt adnak. Nagyobb tanulmányi csoportok számára olcsó elszállásolást biztosít a Deák Ferenc-uca 2. szám alatt székelő Idegenforgalmi Hivatal.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapesten a következő újságárusoknál kapható:
A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Carlton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar fősarokában levő nagy újságbódében.

Érdekes javaslat az eladósodott kisemberek védelmére

A magas kamatok visszatérítésének kiszámítása.

Az Országos Gazdasági Egvesület bucaresti-i ülésén nagy közönség jelenlétében mutatta be konverziós törvényjavaslatának alapelveit E. C. Decusara tanár és közgazdász, akinek tervezetét egy szenátor valószínűleg a parlament elé fogja terjeszteni. Decusara tanár megállapította, hogy a bejelentett mezőgazdasági adósságok közül 11 százalék esik a husz holdon felüli birtokosokra, akiknek bejelentett adóssága 14 milliárd 791 millió lej, amely összegre bírói szanálást kértek. A védelmet kérő husz holdon aluli konverziós törpebirtokosok bejelentett adóssága 37 milliárd 377 millió lej, amely az egész bejelentések 64 százaléka. Ebből 27 százalék a regáti népbankokra, 44 százalék a részvénytársasági bankokra, 62 százalék pedig a magánhitelezőkre esik. Decusara professor az alábbiakban fekteti le javaslatát: A birtokosok csak az 1927—1932. évek közötti kamatok revidálása után szanálhatók. Az adós reális vagyonát és nem a holdankint megállapítandó adósságát kell a szanálás alapjául venni és ha az adósság 50 százalékkal nagyobb mint a vagyon, akkor az adós ügyével már nem is kell foglalkozni.

A kamattal csökkentésére vonatkozóan variálós és nem variálós koeficiens állapítandó meg. A variálós koeficiens a lej értékének az a differenciája, amely a tartozás kezdetétől annak esedékességéig állott elő. A nem változó koeficiens az a különbséget tünteti fel, amely a törvényes kamattal és a törvénytelenül szedett kamattal között áll fenn. A tanár szerint az adósokra ez utóbbi megoldás célszerűbb. Az általa felsorolt példák közül felmértük, hogy aki 1927-ben 20 százalék kamattal százezer lejt vett kölcsön, 1932. végéig, az a kamatredukció alapján 30 ezer lejt visszatérítést kap. Egy szakember, akivel megismertettük Decusara tervét, megjegyezte erre, hogy néhány unszolid intézet hét-nyolc évvel ezelőtt igen nagy kamatra adott jelzálogkölcsönöket, s emiatt az adósok az alacsonyabb kamattal dolgozó, szolid intézeteknél konvertálták adósságaikat. Ha tehát Decusara javaslata törvénnyé válna, akkor ezek a szolid intézetek károsodnának, mert velük fizetettnek vissza az unszolid bankok által szedett magas kamatokot. Decusara tanár előterjesztése tehát jogosan kihívja a nagy szakismeretű pénzügyemberek bírálatát.

— ZUHAN A CSEH KORONA ÁRFO-LYAMA. Genfből jelentik: A nemzetközi pénzügyi váratlan eseménye a csehkrona hirtelen bekövetkezett óriási árzuhanása. Pénzügyi körök igyekeznek lefedezni magukat mert egyelőre nem látják magyarázatát a bekövetkezett valutáris zuhanásnak.

— Levágnák a város elaggott tenyészbikáit. A város gazdaságában levő 7 darab kiseleztezt tenyészbikát levágnák és azok húsát a munkanélküliek között fogják kiosztani. A kiosztás február 9-én, csütörtökön történik és a munkanélküli hivatal felhívja a munkanélkülieket, hogy húsutalványaik átvételére végezt a városház 31-es számú szobájában jelentkezzenek.

= A Magyar Leszámlító- és Pénzváltó Bank február 23-ikán, dr. báró Madarassy-Beck Marcel elnöke alatt megtartott 63. rendes közgyűlése elfogadta az 1932. üzletév-re vonatkozó mérleget és zárszámadásokat és egyhangulag hozzájárult az igazgatóság által előterjesztett azon javaslatokhoz, amelyek alapján az 1,420.159.29 pengőt kitevő tiszta nyereségből, a tartalékalap növelésére 200.000.— pengő, a nyugdíjtaraléokra 400.000.— pengő, a báró Madarassy-Beck Miksa-alap javára pedig 50.000.— pengő, azaz a tavalyival azonos összegek fordítottassanak és a 63. számú részvénytulajdonosok fejeében 2.50 pengővel (5 százalék) kerüljön február 24-ikétől kezdődőleg beváltásra. A részvényesek sorából felsőbőri Nagy Gyula nagybirtokos szólalt fel a közgyűlésen és az igazgatóságnak, a vezetőségnek és a tisztviselői karnak, az elért eredményhez, a részvényesek nevében elismerését fejezte ki, különösen kiemelve, hogy az intézetnek a válságos viszonyok közepette sikerült betétállományát nemcsak az előző év nivóján tartania, hanem még annak szaporulatáról számolhat be, ami kétségtelen jele annak a nagy bizalomnak, amellyel a közönség a bank iránt viseltetik.

500-as motorkerékpárok gyári, új kivitelben, ^{amig a készlet tart,} 20.000 lejért lesznek kiárusítva. A KALMAN Auto & Motorabteilung A R A D. Piata Catedralul No. 5.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, MÁRCIUS 3.

Bucuresti. 13: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 20.40: Gramofon. 21: Szimfonikus hangverseny. — Budapest I. 10.15: B. Erdélyi Rózsa énekel. Arany József énekel és Klein Pál zongorázik. 1: Déli harangszó. 1.05: Házikvintett 4.30: A rádió diákféltőrája. „Perikles népe”. 5: „Barangolás a mai Athénben”. 6: Kurina Simi és cigányzenekara. 6.50: Gyorsíró-tantályam. 7.10: Az Országos Tiszti Kaszinó Liszt-estjének közvetítése. 9: „Petőfi Zoltán utazásai”. Krudy Gyula felolvasása. 9.30: Európai hangverseny. A svájci rádióállomás műsorának közvetítése. Svájci népzene. Majd: Károlyi Árpád cigányzenekara a Spolarich-kávéházból. Közben 12: Antonio Widmar olasznyelvű előadása: „A magyar képzőművészetről”. — Bécs. 12.30: Mario Dubini-négyes. 13.40: Dohnányi: Gyermekváltozatok (gramofon). 14.10—15: Gramofon. 17.45: Sedlak-Winkler-négyes. 20.45: Amíról Amerikában beszélnek. Helvszini közvetítés Washingtonból. 21.30: Svájci Európa-hangverseny. 23.40: Gramofon. — Belgrad. 12: Rádiózenekar hangversenye. 13.05: Gramofon. 17: Gramofon. 17.30: Énekhangverseny. 18: Gramofon. 20: Rádiózenekar. 21.30: Svájci Európa-hangverseny. Berlin. 17.30: Könnyű zene. 21.05: Tell Vilmos

előadás. 22.15: Filharmoniai hangverseny. Beethoven művei. Utána: Könnyű zene. — Heilsberg. 17.30: Zenekari hangverseny. 19.30: Angol népies zene gramofonlemezen. 21.05: Bruckner: Romantikus szimfonia. — Langenberg. 14: Zenekari és énekhangverseny. 21: Kálmán Imre: Csikágói hercegnő. Utána: Könnyű zene. — Milano. 20: Gramofon. 20.35: Kávéházi zene. 21.30: Gramofon. 22: Szimfonikus hangverseny. — Prága. 11.10: Gramofon. 14.40: Gramofon. 18.05: Az Ondricsek-négyes hangversenye. 20.55: Fuvósegyüttes. 21.30: Svájci Európa-hangverseny. — Róma. 17: Silva Luigi gondolkaművész hangversenye. 20.20: Gramofon. 21.45: Zenekari hangverseny. — Svájci Aleman adó. 18: Beethoven zongoraszerzeményei gramofonon. 20.45: Zongoraverseny. 21.15: Gramofon. 21.30: Svájci zene és dalok. — Varsó. 18: Könnyű zene. 19.25: Gramofon. 21.30: Svájci Európa-hangverseny. 23.40: Gramofon.

SZOMBAT, MÁRCIUS 4

Bucuresti. 13: Gramofon. 18: Könnyű zene. 19.25: Sibiceanu-zenekar. 20.40: Gramofon. 21: Könnyű zene. 21.45: Énekhangverseny. — Budapest I. 10.15: Polydor-Brunswick gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Mándits-szaionzenekar. 5: A „Rádióélet” gyermekjátékórája. 6.30: Radosné-Bock Hilda vig német dalokat énekel schrammelzene kísérettel. 7.15: „Szinház és művészet 1933-ban”. Zágón István előadása. 7.45: Az I. honvédegylezet zenekara. 8.25: Az Opera-

„OLLA”
prophylaktikus készítmény, vegyileg és mikroszkoplag ellenőrzve a lehető legnagyobb garanciát nyújtja.
Ügyeljen az „OLLA” névre!

ház előadásának közvetítése. Poldini: „Farsangi lakodalom”. Majd: Horváth Rezső cigányzenekara az Erke-kávéházból. — Bécs. 12.30: Könnyű zene. 17.15: Citerazene. 18.25: Zenekari hangverseny. 20: Az Egyesült-Államok elnökének hivatalbaiktatása alkalmából rendezett ünnepség közvetítése Washingtonból. — Belgrad. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 16: Kedvenc lemezek. 17: Rádiózenekar. 18: Gramofon. 20.50: Gramofon. 21.30: Zimonyi vonózenekar hangversenye. — Berlin. 17.30: Rádiózenekar hangversenye. 21: Hitler birodalmi kancellár beszéde. 22.15: Zenekari verseny. 23.45: Könnyű zene. Utána: A zenekari hangverseny folytatása. — Kalundborg. 21: Kálmán Imre-hangverseny, vezényel a szerző Langenberg. 18: Karének. 22.20: Zenekari hangverseny. 23.45: Régi tánczene. Utána: Jazz. — Milano. 18.10: Tánczene. 20: Gramofon. 20.35: Modern zene. 21.45: Tarka est. 23: Rádiózenekar. Palermo. 21.45: Strauss O.: Varázskermegő. — Prága. 12: Cseh zeneszerzők jazz-szerzeményei. 12.30: Gramofon. 13.10: Gramofon. 18.50: Gramofon. — Svájci Romand adó. 17.30: Tánczene. 21: Harmonika-duó. 21.15: Hangképsorozat. — Varsó. 17: Gramofon. 19.05: Kávéházi zene. 21: Könnyű zene. 23.05: Chopin műveiből, zongoraverseny. Utána: Tánczene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

PILISINÉ

kozmetikai szalonja
költözködés miatt

szünetel.

Az újonnan berendezett modern
kozmetikai szalon március 6-án,

hétfőn nyílik meg

a **Verbos-ház** első emeletén,
a Minorita templommal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 le. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

PERFEKT főzőnő állást keres. Cim. volt Miklóss-ucca 61. 744

Ügyes, jómegjelenésű

akvizitőr
fix és jutalékjövdelemmel
felvétetik.

Cimeket és ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk.

LAKÁS.

MODERN 2 szobás, előszobás, fürdőszobás lakás kiadó azonnalra, esetleg május 1-re. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 653

Kiadó május 1-től
4 szobás modern uccal lakás
volt Könyök-ucca 11a. sz. alatt,
a Park mellett.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 3 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny főkiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

Kiadó május 1-re

étterem és vendéglő a törvénytörvényekkel szemben, v. Luther-tér 3., Müller-féle helyiség. Bővebbet a háztulajdonosnál. 740

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FORD vagy CHEVROLET kocsikhoz való használt külső gumikat veszünk. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 741

UNDERWOOD IRÓGÉP. Biedermayer kredenc. komplett uriszoba. háló. ebédlő. szalon. konyha berendezése. zongorák. fotelok. faragott garniurák. fali vitrinek. komód. ágyterítők. stercok. perzsaszőnyeg. perzszakabát. férfiruha. ezüst és porcelán disztárgyak. utazó bundák. festmények. porszivógás stb. eladók SALGONÉ bizományi üzlete. Str Horia I. (Széchenyi-ucca) euman palota. 1009

MACULATURA-papír 5 kgos csomagokban igen olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Közkívánatra, Erdély közönségének általános ohajára
második kiadást rendezünk a

„Legújabb Magyar Szakácskönyv”-ből,
mert az első kiadásunkat az utolsó darabig valósággal szét-
kapkodta a közönség.

Aki tehát az első kiadásban nem vett részt, annak módot adunk arra, hogy ezen minden idők legolcsóbb és legkitünőbb 260 oldalas szakács-**25 lejért** bérmentve könyvet csekély megszerozze, amennyiben rendelését legkésőbb március hó 10-ig kiadóhivatalunkban Arad, volt Tabaidy-ucca, Neuman-ház előszóval (írás nem kell) feladja.

FIGYELEM! Soha többé nem lesz rá alkalom, hogy egy minden más országban 300 lejért árusított könyv 25 lejért kerüljön forgalomba, mert ennyi pénzért még a hozzávaló tiszta papiros sem szerezhető be. Eljen tehát ezzel a többé vissza nem térő lehetőséggel és rendelje meg idejében 25 lejért a 260 oldalas Legújabb Magyar Szakácskönyvet Vidékiek küldjenek postautalvánnyal 25 lej, melynek ellenében bérmentve megküldjük a Szakácskönyvet.

703 Erdélyi Friss Újság, Arad.

Copyng office: leíró, sokszorosító iroda. — irógépen készült körlevelek hatásosak
SZEGFÜirógépüzlet
a főpostával szemben. — Telefon 111.

KESZPÉNZÉRT VESZÉK hálóberendezéseket, fotelokat, széklonoktat, szőnyeget, fogaranyat, ezüsttárgyakat, antik órákat, szőnyeget. — KÜRESEK megbízim részére márkás festményt, antik fotelokat, márkás porcellánokat, ebédiporzaszőnyeget, összekötő szőnyeget: stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia I. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIANST, szőnyeget, antik festményeket és porcellánt, hálószobákat, varrógépeket, készpénzért veszünk. COMISIO biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 18., Dacia kávéház mellett.

INGATLAN.

A volt Gutjahr földbirtokból

öt kat. hold prima föld

egytagban, 110.000 Lejért eladó.

Megbízott: Kiss Lajos „Uranu” ingatlanforgalmi irodája varosházával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1. 738

ÜZLETTEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HIRDESSZEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!